

Symbol 28 QV 36  
1

K a r o l   D e j n a

# ATLAS POLSKICH INNOWACJI DIALEKTALNYCH

---

WYDAWNICTWO NAUKOWE PWN  
WARSZAWA - ŁÓDŹ 1994

## SPIS TREŚCI

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>I. Założenia i zadania dialektologii</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                     | 5  |
| a. Przedmiot dialektologii . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 5  |
| Mowa ( <i>le langage</i> ) i podstawowe jej składniki: język ( <i>la langue</i> ) i mówienie ( <i>la parole</i> ) jako realizacja systemu językowego. Ewolucja języka: innowacje ogólne, innowacje dialektałne. Izoglosy cech dialektałnych i ich skupienia. Narzecza i gwary przejściowe. Język ogólny a dialekt i gwara |    |
| b. Rozwój badań dialektologicznych w Polsce . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                     | 8  |
| „Dialektologia współczesna” „Dialektologia historyczna” Stosowanie metod językoznawstwa porównawczego w badaniach dialektologicznych.                                                                                                                                                                                     |    |
| c. Podstawowe terminy i metody badań dialektologii . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                              | 12 |
| Dialektografia – obraz synchronicznych zróżnicowań gwarowych. Dialektologia – diachroniczne procesy wyodrębniania się dialektów przez narastanie innowacji dialektałnych, rozpatrywane na podstawie stanu dzisiejszego, materiału historycznego i rekonstrukcji. Fonologia w badaniach dialektologicznych                 |    |
| d. Atlas gwar a atlas dialektów . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                 | 16 |
| <b>II. Charakterystyka dialektów polskich</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                   | 18 |
| a. Dialekt kaszubski . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 19 |
| b. Dialekt mazowiecki . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 22 |
| c. Dialekt wielkopolski . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                         | 27 |
| b. Dialekt małopolski . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 33 |
| e. Dialekt śląski . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 38 |
| <b>III. Indeks cech dialektałnych</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                           | 43 |
| <b>IV. Wykaz map</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 51 |
| <b>V. Skróty i symbole</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                      | 53 |
| <b>VI. Wykaz ważniejszych źródeł</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                            | 57 |
| <b>VII. Mapy 1 - 100</b> . . . . .                                                                                                                                                                                                                                                                                        | 61 |
| a. Dialektałne zróżnicowanie rozwoju psł. <i>*telt</i> , <i>*tort</i> i sonantów – mapy 2 - 5                                                                                                                                                                                                                             |    |
| b. Fonetyka międzywyrazowa – mapa 6                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    |
| c. Terenowo ograniczone zróżnicowania ewolucji spółgłosek – mapy 7 - 22                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| d. Dialektałne procesy asymilacji, dysymilacji i uproszczeń grup spółgłoskowych – mapy 23 - 33                                                                                                                                                                                                                            |    |
| e. Innowacje prozodyczne – mapy 34 - 37                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |
| f. Geograficzne zróżnicowania rozwoju samogłosek ustnych – mapy 38 - 61 i nosowych – mapy 62 - 67                                                                                                                                                                                                                         |    |
| g. Terenowo ograniczone zmiany postaci przedrostków i przyrostków – mapy 68 - 79                                                                                                                                                                                                                                          |    |
| h. Ewolucja i wyrównania końcówek imiennych – mapy 80 - 89                                                                                                                                                                                                                                                                |    |
| i. Dialektałne wyrównania tematów czasownikowych – mapy 90 - 94                                                                                                                                                                                                                                                           |    |
| j. Formowanie się końcówek czasownikowych – mapy 95 - 99                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |
| k. Zanikanie rodzaju męskoosobowego – mapa 100                                                                                                                                                                                                                                                                            |    |